

Generalsekretærenes avslutning slik den ble fremført
12.des 2009 i Oslo Kongressenter

Kjetil Aano:

Eg trudde eg kunne ein del om misjonærbarn-spørsmålet før vi starta. Og kanskje gjorde eg det. Likevel har det vore ein læringsprosess heile vegen. Og eg har sikkert ennå mykje å læra.

Eg har lyst til særleg å framheva to ting.

Men før eg gjer det, vil eg understreka følgande:

Nå står vi her på vegne av begge organisasjonane. Og det er ein felles uttalelse vi deler ansvaret for.

Og: Gjennom lang tid har mange spelt ei viktig rolle med å setta på dagsorden vanskelege spørsmål om misjonærbarn og ordningar.

Eg vil gi honnør til alle som har bidratt til det: Enkeltpersonar blant misjonærbarn og foreldrer, ansatte i organisasjonane, interessegrupper, presse og andre.

Det har vore spennande og utfordrande å arbeida med dette - frå forslaget til eit større prosjektet blei fremma i 2005, og særleg frå vi for halvanna år sidan kom i gang sjølve prosjektarbeidet.

Kva har eg lært?

Eg har vore veldig opptatt av rett balanse. Målet måtte vera, har eg tenkt, at alle må kunna kjenna seg igjen, at uansett korleis den enkeltes historie er, må alle kjenna at også deira versjon blir tatt imot, trudd på og er gyldig.

Eg trur fortsatt dette er rett. Det er viktig å understreka at alle historier er like gyldige.

Men det er likevel blitt meir og meir klart at det som må vera vårt fokus her, er det som ikkje har fungert, det vi som organisasjonar ikkje har vore gode nok på, det som har valda smerte og unødige belastningar.

Uttalelsen frå organisasjonane som de straks skal få i handa, har eit slikt fokus.

Det andre eg har fått augene opp for, er at virkeligheten er *sammensatt*. Den går ikkje alltid opp i enkle setningar eller tydelege grupper. Eg har sett at den virkeligheten som blir presentert her, ikkje er slik at ein med enkle grep kan dela barn av misjonærar og dei andre som har gått på våre skolar, inn i tydelege grupper der noen har hatt det bra, og andre har det ikkje; eller der noen opplever stor smerte, mens andre ser på oppveksten sin som ein ressurs og meirverdi.

Det vi ser er at for dei fleste finst alle nyansar. For dei fleste er det, slik eg les rapporten, at alle desse sidene og dei fleste av desse nyansane, er der samtidig.

Vi ser at mange som oppgir at dei har hatt en god barndom, likevel slit med langtidsverknader frå oppveksten sin og med konsekvensar av adskillelse. Og motsett er det mange frå den store gruppen på 25 – 30 prosent som oppgir at dei har redusert livskvalitet

på bakgrunn av sin oppvekst, også oppgir at dei har hatt stor nytte av sine tverrkulturelle erfaringar, kan bruka det i sin yrkespraksis og hatt glede av det livet gjennom.

Sik blir det sammensatte eit viktig trekk ved den oppveksten som vi har fått teikna eit bilde av. For meg som person og som organisasjonsledar er det ei viktig erkjenning.

Alt dette gjør at det ligg eit stort ansvar på oss som generalsekretærer. Derfor vil vi to som er her avslutta dette med å seia tre ting: Vi vil uttrykka at

- vi *erkjenner* at det systemet vi har hatt, ikkje var rett
- vi vil uttrykka at vi *anerkjenner* den smerten som dette systemet har skapt
- og at vi *beklager* det som har skjedd.

På vegne av oss begge vil Ola uttrykka dette.

Ola Tulluan:

Mange av dere har opplevd ting dere aldri skulle opplevd. Det som skulle være trygge og konsistente rammer rundt et barneliv, ble isteden det motsatte. Vårt system skulle ivareta barna på en best mulig måte, men vi må erkjenne at så ikke var tilfelle.

Denne undersøkelsen har fortalt meg – i likhet med mange samtaler – at kallet til misjon og kallet til misjonærtjeneste aldri skal settes over foreldrekallet. Vi må erkjenne at dette har vært gjort, og beklager en slik formidling av kallet.

Også for misjonærforeldre er barna det kjæreste de har. Derfor har vi som misjonsorganisasjoner et ansvar for å legge forholdene godt til rette for familier som reiser ut til misjonærtjeneste. Det er med stor beklagelse vi må konstatere at vi i stor grad sviktet i å gjøre dette.

Med smerte konstaterer vi at de fleste av dere har opplevd belastninger. Selv om det er mange nyanser, og selv om mange har hatt positive opplevelser og sitter igjen med gode minner, må vi likevel konstatere at rapporten avslører at det har vært en betydelig grad av omsorgssvikt.

Vi ønsker som misjonsorganisasjoner å anerkjenne den smerte og de påkjenninger som mange barn av misjonærer og andre som har gått på våre skoler, er blitt påført gjennom dette. Med økt kunnskap, spesielt om tilknytningsforhold og belastning ved atskillelse, erkjenner vi at det systematiske skillet fra foreldrene som internatordningen medførte, har hatt store negative konsekvenser for noen av dere.

Det er med beklagelse vi må konstatere at våre ordninger har ført til betydelig svekket livskvalitet for mange. Internatordningen som skilte foreldre og barn, ivaretok ikke barnas behov for omsorg og nærhet til foreldrene. I tillegg vernet heller ikke systemet barna mot krenkelser eller overgrep.

Den smerten som er påført, er en konsekvens av ordninger som ikke ivaretok barns grunnleggende behov, og som på flere måter førte til omsorgssvikt. Vi ser at vi ikke har hatt gode nok oppfølgingsrutiner ved hjemkomst, og også slik har påført mange betydelig ekstrabelastninger.

Kontrasten mellom de kristne idealene for misjonsarbeidet på den ene siden og den smerten som er påført på grunn av ordninger misjonen har hatt, er en virkelighet organisasjonene tar inn over seg. Derfor vil vi i tiden fremover være opptatt av å gi god oppfølging og støtte, ikke minst overfor de av dere som bærer på dype sår og vonde opplevelser.

Det er med smerte vi konstaterer det som har skjedd. Det skulle aldri skjedd. Vi beklager det dypt.

Kjetil Aano
Generalsekretær NMS

Ola Tulluan
Generalsekretær NLM

12.desember 2009